

Nasjonalparkstyret
for Forollhogna

Møteinnkalling

Utvalg: **Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna**
Møtested: Teams-møte
Dato: 31.01.2023
Tidspunkt: 13:00 – 15:00

Det vil bli gitt orientering om status på arbeidet med revisjonen av forvaltings-planene for verneområdene i Forollhogna.

Vel møtt til nettmøte!

25. januar 2023

Sara Kristiane Eide
Nasjonalparkforvalter

Hans Bull
Nasjonalparkforvalter

Saksliste

Utvalgs- saksnr.	Sakstittel	Lukket	Arkiv- saksnr.
ST 1/2023	Forollhogna nasjonalpark – Søknad om byggetiltak på bu ved Langtjønnan 403/1/9, Midtre Gauldal – Singsås fjellstyre		2022/11932
ST 2/2023	Forollhogna nasjonalpark – søknad om dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til hytte ved Nordre Langtjønnan GID 250/1, Rennebu kommune		2022/12956
ST 3/2023	Forollhogna nasjonalpark – uttalelse på løypetrasé gjennom villreinområde i randsonen til nasjonalparken – Rennebu kommune		2023/682

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/11932

Saksbehandler: Sara Kristiane Eide

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	1/2023	31.01.2023

Forollhogna nasjonalpark - Søknad om byggetiltak på bu ved Langtjønnan 403/1/9, Midtre Gauldal - Singsås fjellstyre

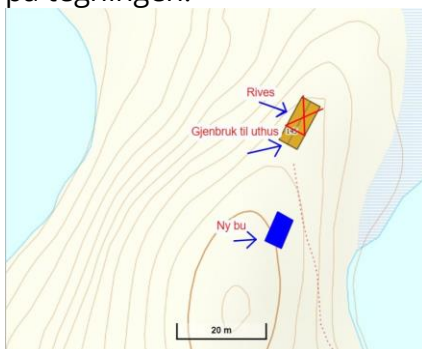
Forvalters innstilling:

Med hjemmel i naturmangfoldlovens (NML) § 48 – første ledd, jf. verneforskrift for Forollhogna nasjonalpark § 4, gir Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/ arbeidsutvalget, Singsås Fjellstyre tillatelse til oppføring av ny bu på ny tomt ved Langtjønnan, og rivning av deler av eksisterende bu.

Det gis også tillatelse for bruk av snøscooter for transport av materiale og utstyr i byggeperioden.

Vilkår

1. Ny bu kan oppføres inntil 28,4 m²-BYA, og skal erstatte deler av gamle bua som skal rives.
2. Av den gamle bua, kan resterende bygg inntil 14,8 m²-BYA bestå og restaureres for uthus. Uthuset skal være et bygg for oppbevaring av ved, utstyr og utedo.
3. Totalt tillates det et samlet areal inntil 40,4 m²- BYA for ny bu og uthus.
4. Ny bu og uthus skal ha en enkel og nøktern utforming med farge som ikke virker fremtredende i landskapet. Dører og omramming av dører og vinduer skal ha samme farge som bu og uthus. Byggene skal utformes slik vedlagte byggetegninger viser, og tegningen er en del av vedtaket (vedlegg 2 og 3).
5. Ny bu skal plasseres på ny tomt om lag 16 m sør-øst for dagens bu slik det er vist på tegningen.

6. Delen av gammelbua som ikke skal nyttes til uthus skal rives når den nye bua er klar til å tas i bruk, som skissert i tegning.
7. Det skal holdes ryddig på byggeplassen slik at ikke byggningsavfall ligger skjemmende rundt bua eller blåser utover. Rivningsmaterialer som er ubehandlet/rent trevirke, kan benyttes som ved. Øvrige materialer som ikke kan gjenbrukes, skal tas i retur og leveres på godkjent avfallsmottak. Brenning av avfall er ikke tillatt.
8. Etter at den gamle bua er revet, skal den gamle tomta forberedes slik at stedegen vegetasjon raskt kan etablere seg.
9. Bruk av snøscooter skal være i tilknytning til nødvendig transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk i forbindelse med byggearbeidet, og samordnes for å begrense den motoriserte ferdselen. All scootertransport skal skje før 15.april, med hensyn til villrein. Det skal føres egen kjørebok for denne transporten.
10. Både transport og byggearbeid skal skje skånsomt av hensyn til naturmiljø, terreng og vegetasjon, og det skal utvises særlig hensyn til dyrelivet og villrein spesielt.
11. Tillatelsen gjelder i 3 år fra vedtaksdato.
12. Arbeidsutvalget ber om en kort rapport med bilder når byggetiltaket er avsluttet

Begrunnelse

Saken behandles av Arbeidsutvalget i tråd med delegeringsreglementet pkt. 4.4.1, vedtatt av nasjonalparkstyret 15.06.2020.

Arbeidsutvalget vurderer tillatelsen til byggetiltaket ikke å være i strid med verneformålet eller at det vil påvirke verneverdiene nevneverdig. Forvaltningsplanen for Forollhogna nasjonalpark gir føringer for byggetiltak, og bl.a. åpnes det for å kunne tillate rivning og oppføring av buer med samme mål som eksisterende buer. Tiltaket vurderes ikke å forårsake mer presedens enn forvaltningsplanen tilsier.

Ettersom tiltaket ikke er i strid med vernets formål eller påvirker verneverdiene nevneverdig, vurderes det å kunne gi dispensasjon etter NML § 48 – første ledd.

Annet lovverk

Grunneiers tillatelse må også innhentes før tiltaket iverksettes.

Klagerett

Vedtaket kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. Forvaltningslovens § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stilles Miljødirektoratet, men sendes til Nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

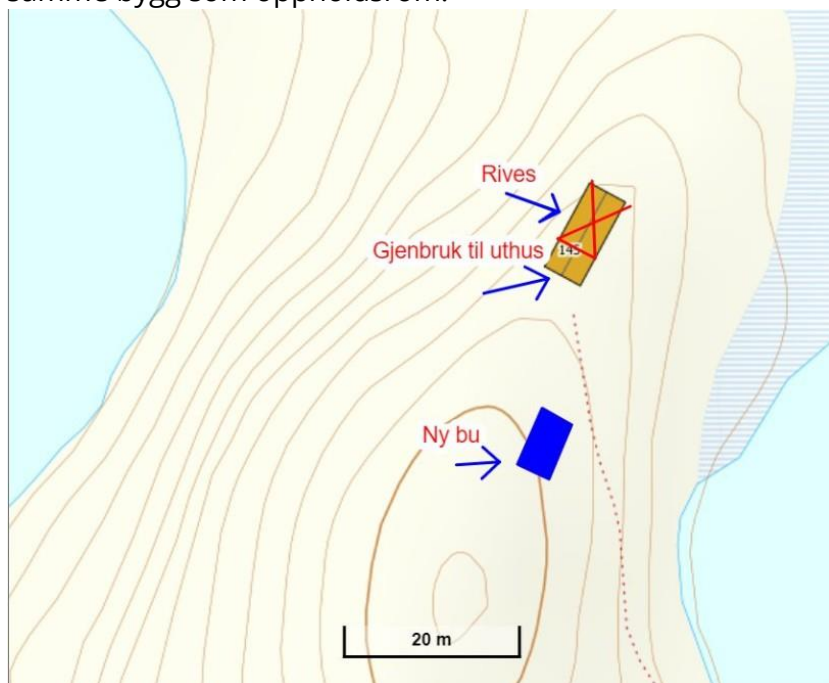
- 1 **Søknad om restaurering -erstatning av bu ved Langtjønnan. 2022.docx**
- 2 **Fasade mot øst og sør.pdf**
- 3 **Fasade mot vest og nord.pdf**
- 4 **Innvendig.PNG**

Saksopplysninger

Søknaden

Viser til søknad av 11.11.2022 fra Singsås fjellstyre v/ Ståle Solem, og telefonsamtale den 05.01.2023, om utskiftning av Langtjønnbua (Gnr/Bnr/Fnr. 403/1/9) i Nekkådalen statsallmenning. Det er et ønske om å bytte ut den gamle bua med en ny bu med målene: 3,7m x 7,7m (28,4 m²-BYA), bruksareal på ca. 25,3 m². Bua ønskes oppføres 16 m sør-øst for dagens bu (figur 1), og dør plassert på østveggen (Vedlegg 2 og 3). Med døra plassert mot øst på langvegg vil denne veggen trolig bli fri for snø, og større deler av hytta få god tørk i større deler av året. Dette er av stor betydning for å unngå råte og unødig vedlikehold.

Den nye tomten har fast grunn og vil gi enkelt feste for stødig fundamentering. Plasseringen ble valgt ut under befaring med SNO. Grunnen til at uthus har en viss avstand fra hytten er med tanke på sikkerhet ved brann. Slik at uthus kan nyttes som nødly om hytta brenner. Og motsatt, om ved, gass eller annet som lagres i uthus tar fyr, så berger hytta. I tillegg så har det med trivsel og gjøre at hus med utedo ikke er i samme bygg som oppholdsrom.

Figur 1: Tegning av planlagt plassering av ny bu og uthus.

Fasaden på den nye bua blir lik den gamle bua som står der i dag. Det eneste unntaket er at vindu som i dag er på nord-vest vegg, blir plassert på nordvegg på den nye bua. Det vil bli gjort litt endringer innvendig: noe endret gang/kjøkkenløsning for å kunne berge med et ildsted og samtidig ha noe gang som vindfang for støvler, spade, vaskebøtte ol. (vedlegg 4).

Den gamle bua vil tjene som brakke for snekkere, samt lager for verktøy og materiell mens byggingen pågår. Deretter vil den nordre delen av bua rives. Søndre del av den gamle bua er i god nok befatning til å kunne gjenbrukes til vedbu/do, kun ved tekking av tak og innsetting av dør mot øst. Buas bruksareal er ca. 12m² som tilsvarer 14,8 m²-BYA. Ny dør på uthuset settes inn mot øst. Ovn og noe annet inventar tas med over i nybua.

Rent materiale fra revet bu vil kappes til ved, og resten av materiellet som ikke kan gjenbrukes tas med i retur til bygda for gjenvinning/ destruksjon.

Oppføringen ønskes gjennomført i løpet av mars/april 2023.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har tidligere behandlet flere søknader om uthus, tilbygg, riving og oppføring/erstatning av buer i fjellet hvor det er gitt tillatelser.

Følgende saker er sammenlignbare med søknaden fra Singsås fjellstyre om byggetiltak på Langtjønnbua:

- NP-sak 5/2021: ny Hundåtjønnbu (24,7 m²) med uthus på ny tomt, gjennomført i 2022.
- NP-sak 4/2021: ny gjeterbu (24,7 m²) med uthus (12 m²). Uthus restaurert fra resterende gammelbu, gjennomført i 2022.
- NP-sak 14/2019: ny Halstjønnbu (26 m²) i 2019, gjennomført i 2020.
- NP-sak 15/2019: riving av gammelt tilbygg og oppføring av nytt tilbygg (4,2 m²) på Gjeterbua til og nytt uthus (7,5m²) totalt 27m² BYA ved Sandfjellet i 2019, (ikke utført, ny søknad om riving og oppføring av ny bu foreligger til behandling i nasjonalparkstyret)
- NP-sak 33/2018: nytt uthus (12 m²).
- AU-sak 8/2015: riving og oppsetting av nytt uthus (7 m²) med do og vedplass ved Håkkårabb-bua, utført.

Søknaden er ikke blitt sendt til Villreinnemnda for Forollhogna for uttalelse, men nemnda har tidligere uttalt seg slik til sammenlignbare saker:

Nemndas vurdering og tilråding

Nemnda ser nytte av tilbudet med åpne buer i fjellet, men ser også at disse tiltak vil innebære oppgraderinger som kan gi økt bruk og generere ny ferdsel. Nemnda aksepterer at buer rives og bygges opp att til samme størrelse og funksjon, men frarår at det gis tillatelse til ombygging som øker kapasitet og bruk. Byggearbeider og transport bør ikke tillates etter 15. april for å ta hensyn til kalvingstida.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Direktoratet for naturforvaltning har 03.04.2005 delegert forvaltningsmyndighet for Forollhogna nasjonalpark til Nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Nasjonalparkstyret for Forollhogna har den 15.06.2020 delegert til forvalter mulighet for å behandle saker i tråd med verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelser, forvaltningsplanens retningslinjer og etablert forvaltningspraksis. Alle dispensasjoner skal vurderes etter NML §§ 8-12.

Verneformål

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Verneforskrift og forvaltningsplan

Det er i utgangspunktet et forbud mot tekniske inngrep av enhver art innenfor nasjonalparkens grenser. Med tekniske inngrep inngår for eksempel: *oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, flytting og fjerning av stein og blokker eller mineraler, bergverksdrift, framføring av luft- og jordledninger, nydyrking, bakkeplanering, planting, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade. Opplistingen er ikke uttømmende, jf. verneforskrift for Forollhogna nasjonalpark § 3 punkt 1.1.*

I vernebestemmelsene er det oppgitt hvilke formål knyttet til bygninger som etter søknad kan tillates. Rivning av gammel bua for så oppføring av ny bu med uthus er ikke angitt i bestemmelsene som formål det kan gis tillatelse til. Søknad om slikt tiltak må behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldlovens (NML) §48 – første ledd, første alternativ. Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål, samt ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Forvaltningsplanen for nasjonalparken gir retningslinjer for praktisering av vernebestemmelsene, og i forhold til bygninger er det gitt beskrivelser for hva som kan tillatelse av vedlikehold, nye bygninger, tilbygg/ombygging og oppføring av bygninger som har gått tapt ved brann eller naturskade. Tiltak om rivning og oppføring av ny bu som erstatning slik Singsås fjellstyre søker om, er ikke direkte behandlet i forvaltningsplanen, men ved å følge de føringer som er gitt i forhold til de nevnte byggetiltakene, kan nasjonalparkstyret likevel støtte seg på føringer gitt forvaltningsplanen ved å behandle søknaden etter NML § 48.

Når det gjelder oppføring av bygninger for do, heter det følgende i kap. 4.2.4, siste avsnitt i forvaltningsplanen: «Det vil normalt kunne gis tillatelser til etablering av utedo der det ikke finnes tilfredsstillende løsninger på dette i dag».

Vurderinger

NML § 8 - Kunnskapsgrunnlaget

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra søknad og dialog med søker, Naturbase, GisLink, tidligere lignende saker, forvaltningsplan og etablert forvaltningspraksis. Sensitive artsdata viser ingen forekomst av sensitive arter i nærtliggende områder.

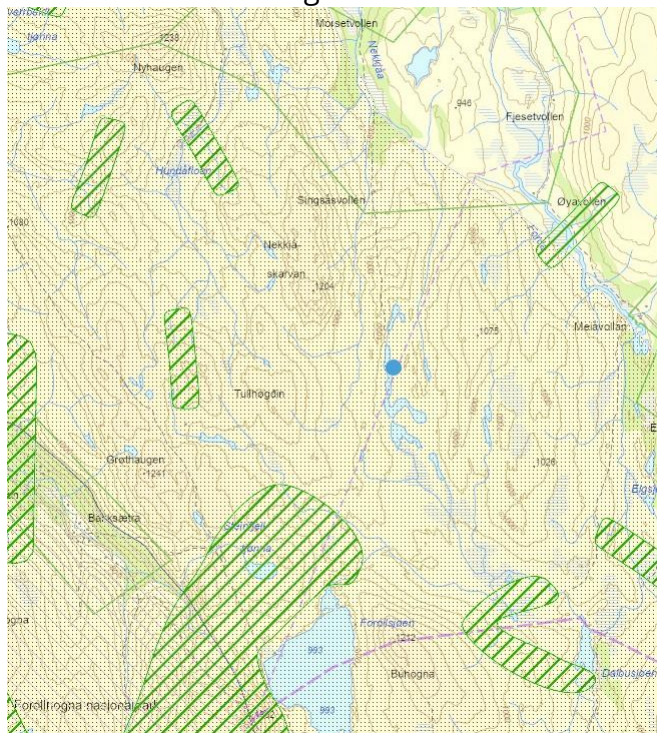
Villrein

Villreinen er en ansvarsart for Norge som medfører at vi har et internasjonalt ansvar, og forvaltningen av villreinens leveområder har derfor stor nasjonal interesse. Forollhogna villreinområde er ett av 10 nasjonalt villreinområde. I 2013 ble regional plan for Forollhogna villreinområdet vedtatt av fylkestingene, og regional plan gir føringer for arealforvaltningen av villreinområdet med randområder.

Ett av verneformålene med nasjonalparken er å bevare det biologiske mangfoldet og deriblant å ivareta villreinen og dens leveområder. I årene 2014 t.o.m 2016 ble det

gjennomført registrering av bruk og ferdsel i Forollhogna villreinområde i regi av NINA. Resultatene her viser bl.a. hvilke områder vi bør ha særlig fokus på mht. ferdsel og forstyrrelser av villreinen. Områdene ved Langtjønnbua ligger langt unna vei og framstår her med liten ferdsel av mennesker og ingen kartlagte utfordringer for villreinen.

Fjellområdet med Langtjønnbua ligger innenfor leveområdet for villrein, og området er klassifisert som helårsbeite/barmaksbeite med mindre trekkveger/-passasjer i områdene rundt om, jf. kart. Dette området ligger nordøst for de områdene som brukes mest av villreinen i dag.

Kart over villreinområdet. Langtjønnbua er merket med blå prikk.

Areal

Etter hyggelig telefonsamtale med søker ble det oppgitt at bebygd areal på uthus vil bli 14,8 m²-BYA, som i utgangspunktet er noe større enn det som tidligere er gitt dispensasjon til for uthus. Slik bua står i dag, er det totale bebygde arealet på 49 m²-BYA, jf. GisLink. Til tross for at utedohuset blir noe større, vil totalt bebygde areal reduseres; 14,8 m² (uthus) + 28,4 m² (bu) = 43,2 m²-BYA.

NML § 9 - Føre-var-prinsippet

Kunnskapsgrunnlaget for naturmiljøet i området vurderes å være godt nok for å vurdere søknaden, og det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. NML § 9.

NML §10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

Det totale bebygde arealet vil bli redusert fra dagens bebygde areal. Det opplyses i søknaden at det ikke vil være endringer på antall sengeplasser fra dagens bu, og det skal ikke tilrettelegges for økt kapasitet.

Generelt må vi være forberedt på at bruken og ferdselen i Forollhogna vil kunne økte i årene framover – dette som en følge av strengere reiserestriksjoner for befolkningen

som kom i 2020. Erfaringer fra fjellstyrene viser at året i 2020 var en høyere bruk av buene i fjellet - også vinterstid.

Det kan dermed tenkes at en fornyingen av bua ved Langtjønnan forventes å få noe økt interesse i starten, men det vil i all hovedsak være av lokalbefolkningen. Bua ligger derimot flere mil fra bilvei, så det forventes ikke at ny bu vil føre til økt ferdsel over tid og dermed heller ikke føre til økt forstyrrelser for villreinen.

NML § 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Fjellstyret er tiltakshaver og det settes vilkår om at fjellstyret er ansvarlig for å holde byggeplassen rydding under arbeid, samt at den gamle tomta skal ryddes for byningsrester og terrenget skal tilbakeføres til mest mulig det opprinnelige for stedet.

Skulle det oppstå skade på vegetasjon eller naturmiljøet under arbeidet skal kostnadene ved retting bæres av tiltakshaver, jf. NML § 11.

NML § 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Bygningene bli prefabrikkert nede i bygden for så å bli transportert til byggeplassen, slik som ved oppføring av bu ved Hundåtjønna og gjeterbu ved Soknedal. Dette gjør at montering og ferdigstilling i felt tar minimalt med tid, og vil helt klart føre til redusert motorferdsel og forstyrrelser i fjellet, og er en hensiktsmessig måte å få gjennomført byggetiltaket på.

Det gis tillatelse til et uthus på 14,8 m²-BYA, som er sirka 3 m² større enn det som er vært praksisen i tidligere saker. Dette grunnet at bygget ikke kan reduseres til 12 m²-BYA uten at hele bua blir revet og skiftet ut, og det er dermed mer miljøforsvarlig å øke arealet på uthuset. Det totale bebygde arealet blir likevel redusert fra dagens bebygde areal.

Ved å sette vilkår som hensyntar villrein og sårbar natur, anses transport med snøscooter som den mest miljøforsvarlige metode for å frakte inn materiale og utstyr på. Ved at søker kjører selv, vil avfall bli fraktet ut ved returtransport, som reduserer antall turer sammenlignet hvis leiekjører skulle vært utnyttet.

Samlet vurdering

Eksisterende Langtjønnbu er på 49-m² BYA, og er av de større buene i nasjonalparken. Det omsøkte tiltaket fører til at det totale bebygde arealet reduseres, selv om det blir to bygninger på plassen istedenfor en. Dette for å overholde HMS og for å spare naturen for mer inngrep enn nødvendig. Ombyggingen vil ikke føre til flere sengeplasser og økt kapasitet, men en bedre planløsning og en sikrere plassering av vedovn. Dagens bu er i forholdsvis slitt tilstand og det er mer rasjonelt med nytt bygg for bua enn å foreta vedlikehold.

Tatt til betraktning av det ikke er en tilfredsstillende løsning for do og vedskjul ved Langtjønnbua i dag, åpner forvaltningsplanen opp for at det kan tillates oppføring av uthus for do-løsning når det ikke finnes tilfredsstillende løsning på dette. Plasseringen av bu og uthus er vurdert etter HMS behov i forbindelse med brann og for å redusere vedlikehold av byggene i fremtiden.

Det er satt vilkår for å begrense belastningen på naturmiljøet og ivareta verneverdiene i et langsiktig helhetsperspektiv. Tillatelsen til byggetiltaket ansees derfor ikke å stride mot vernevedtakets formål og heller ikke kunne påvikre verneverdiene nevenverdig. Det ansees heller ikke at denne tillatelsen vil kunne skape en negativ presedens for verken nasjonalparken eller andre verneområder med tilsvarende bestemmelser.

Singsås fjellstyre

Svartøya 19a

7290 Støren

Mob. 99554891

E-post;singsas@fjellstyrene.no

Til

Nasjonalparkstyret for Forollhogna

Fylkesmannen i Trøndelag

PB 2600

7734 Steinkjer

V/ Eli Grete Nisja

Støren den 11/11-2022

Restaurering/utskifting av Langtjønnbua i Nekkjådal statsallmenning.

Singsås fjellstyre, Haltdalen fjellstyre, Ålen fjellstyre og Statskog SF er eiere av den åpne bua ved Langtjønnbua i Nekkjådal Statsallmenning i Midtre Gauldal. Bua ligger helt inn til kommunegrensa og Hesjedal statsallmenning i Holtålen. Bua nyttes av beitenæring, oppsyn, jegere, fiskere og turfolk fra begge kommuner. Bua ble godkjent oppført i 1973, og har fått diverse påbygg opp igjennom årene. Etter 50 års bruk, er bua moden for en rehabilitering. Den er pr dags dato utett i tak og med snø inntrenging. Det er mangel på isolasjon, og fundamentering har gitt etter, så bua er skjev og ustabil. Det er også behov for nye dører og vindu. Første forslag var å restaurere eksisterende bu. Fagfolk fra Malum bygg as laget derfor et overslag over hva som måtte utføres. Kort fortalt så er deres konklusjon: Det er langt billigere, gir mindre arbeid, sparer tid og transportbehov ved å erstatte gammel bua med ei ny bu. Og ikke minst det vil gi et mye bedre resultat, samt minimerer vedlikehold og forsynings behov i kommende år.

Eierne har derfor i løpet av år 2021 og 2022 planlagt og diskutert seg fram til en god helhetlig løsning for restaureringsarbeid/ utskifting av bua ved Langtjønnbua.

Søknad: Gammel bua ønskes erstattes med ei ny bu med utvendig mål på 3,7m x 7,7m (28,4 m²) Bruksareal på ca 25.3 m². Dette er med samme areal og utseende/fasade som eksisterende bu uten vedbu/do, Bua ønskes oppført ca 16 meter sør/øst for dagens bu. Denne plasseringen vil gi gode forhold for å komme inn i hytta på vinters tid. Med døra plassert mot øst på langvegg vil denne veggen trolig bli fri for snø, og større deler av hytta få god tørk i større deler av året. Dette er av stor betydning for å unngå råte og unødig vedlikehold. Denne tomten har fast grunn og vil gi enkelt feste for stødig fundamentering. Søndre del av gammel bua, er i god nok befatning til å kunne gjenbrukes til vedbu/do, kun ved tekking av tak og innsetting av dør mot øst (ca 12m²) bruksareal.

Det anses som viktig og ha uthuset med en viss avstand bra hytta. Dette med tanke på sikkerhet ved brann. Slik at uthus kan nyttes som nødly om hytta brenner. Og motsatt, om ved, gass eller annet som lagres i uthus tar fyr, så berger hytta. I tillegg så har det med trivsel og gjøre at hus med utedo ikke er i samme bygg som oppholdsrom.

Tegninger er utvendig lik gammelbua, men har en noe endret gang/kjøkkenløsning for å kunne berge med et ildsted og samtidig ha noe gang som vindfang, og for støvler, spade, vaskebøtte ol. Vindu som i dag er nord/vest settes inn i nordvegg. Ny bua vil derfor være så og så lik utvendig og gjenkjennbar innvendig for brukerne.

Singsås fjellstyre

Svartøya 19a

7290 Støren

Mob. 99554891

E-post;singsas@fjellstyrene.no

Prefabrikeringen vil skje som elementbygg av Malum Bygg på Singsås. Således vil montering og ferdigstillelse i felt ta minimal med tid. Dette har vi god erfaring med fra oppføring av bu ved Hundåstjønna og Gjetarbua i Soknedal. Ved innkjøring av elementene så tas gammel bua ved Hundåstjønna med som returlass. Slik at dette ikke medfører ekstra transport.

Gammel bua vil skal tjene som brakke for snekkere og lager for verktøy og materiell mens byggingen pågår. Deretter skal gammel buas nordre del og bod /do-del rives, rent materiell kappes til ved, og resten av materiellet som ikke kan gjenbrukes tas med i retur til bygda for gjenvinning/ destruksjon. Søndre del av gammelbua blir uthus. Denne får ny tekking av tak grunnet lekkasje. Ny dør på uthuset settes inn mot øst. Ovn og noe annet inventar tas med over i nybua, og gammelbuas søndre del tas i bruk til uthus/do.

Denne løsningen vil gi en noe mindre ny bu,(tykkere vegger + gang). Men samlet totalt areal blir uendret, denne løsningen vil gi gjenbruk av den brukbare delen av gammel bua, og man slipper å lappe sammen gammelt og nytt. Totalt vil denne løsningen gi langt raskere og mere rasjonell bygging, samt forhåpentligvis bedre sluttresultat.

Tiltaket med restaureringen/bygging vil gi uendret bruk av bua og omkringliggende arealer.

Oppføringen ønskes gjennomført i løpet av mars/april 2023

Håper på positivt svar.

For søkerne

Singsås fjellstyre

Ståle Solem

Fjelloppsyn/Daglig leder

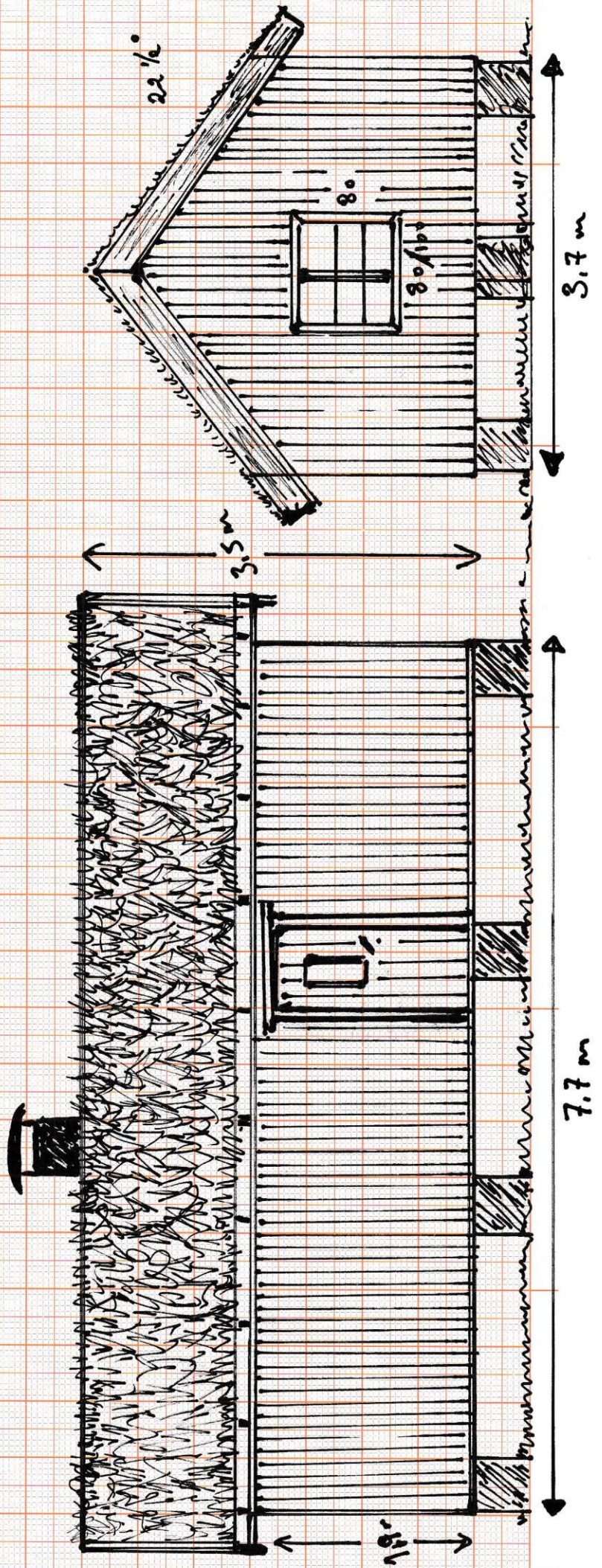
M 1 : 50

LANGITJONGBUA

2022

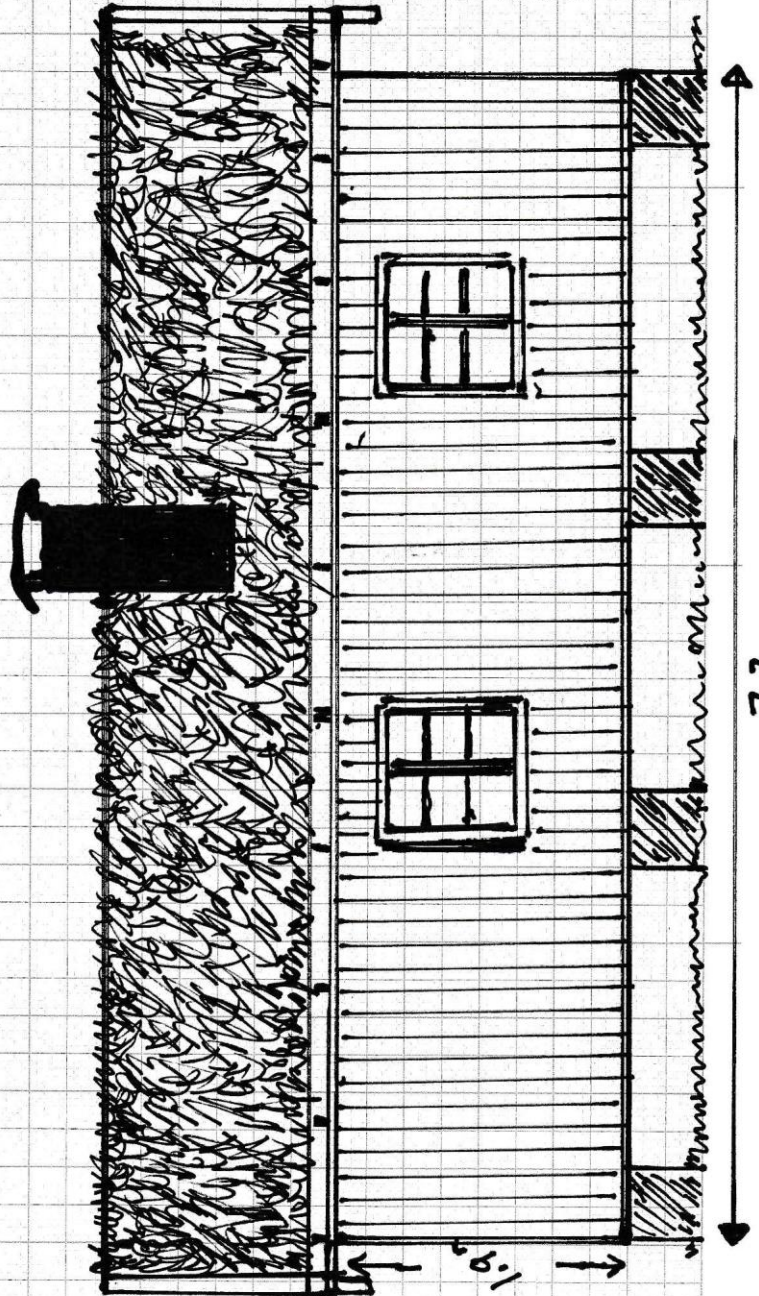
Sor

OST

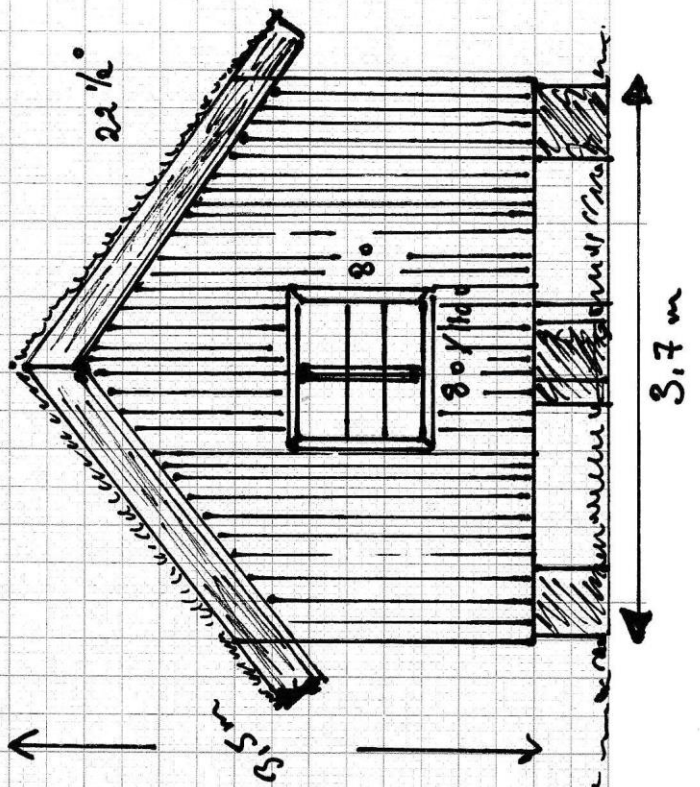

M 1:50
LANGTJONNBUR
2022

VEST

Noed

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2022/12956

Saksbehandler: Hans Bull

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	2/2023	31.01.2023

Forollhogna nasjonalpark - søknad om dispensasjon for motorferdsel med snøscooter til hytte ved Nordre Langtjønna GID 250/1, Rennebu kommune

Forvalters innstilling:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna v/ Arbeidsutvalget gir Vegard Skamfer, Tone Eithun og Kim Maurits Botnan dispensasjon fra Forskrift om Forollhogna nasjonalpark § 3 punkt 5.1 for bruk av snøscooter til nødvendig transport av ved og materialer mv. til egen hytte ved Langtjønna GID 250/1 innenfor Forollhogna nasjonalpark. Det gis avslag på søknad til motorisert ferdsel som særskilt omhandler persontransportbehov.

Vilkår:

1. Tillatelsen gjelder for inntil 3 turer pr. år i perioden 2023-2027 på godt snødekt mark innen 15. april det enkelte år. Denne tillatelsen skal samordnes med sameiere av hytta.
2. Transporten i nasjonalparken skal følge omsøkt rute i kart. Vedlagt kart er en del av vedtaket.
3. Transport skal begrenses til det nødvendige og skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker. Det skal utvises særlig hensyn til dyrelivet og særskilt villrein.
4. Dersom det er tilhold av villrein i området skal kjøringen stoppes/avventes slik at villrein ikke blir forstyrret unødige.
5. Det skal føres kjørebok. Kjørebok skal føres før kjøring tar til. Kopi av denne tillatelse sammen med kjørebok skal medbringes under turene og fremvises oppsyn/politi ved forlangende.
6. Brudd på vernebestemmelsene- og eller vilkår i denne tillatelsen kan medføre straff.

Hjemmel:

Tillatelse til motorisert ferdsel er hjemlet i § 3, punkt 5.3 a) i forskrift for Forollhogna nasjonalpark. Avslag om motorisert ferdsel for persontransport er gitt med hjemmel i § 3, punkt 5.1 forskrift for Forollhogna nasjonalpark.

Begrunnelse:

Det er ønskelig at mest mulig av nødvendig transport av ved utstyr, materialer til vedlikehold etc. til setre, hytter og buer skjer med snøscooter som nyttekjøretøy på godt snødekt mark vinterstid, da det ikke eksisterer sommerveg. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommende ovenfor søknader om slik transport som har et rimelig omfang, der det foreligger en forvaltningspraksis på at det kan gis inntil 3 turer for å dekke dette behovet.

Søknad om motorisert ferdsel til persontransportbehov er vurdert etter dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldlovens § 48. Med bakgrunn i at motorisert ferdsel skal begrenses til det strengt nødvendige gis det ikke dispensasjoner til persontransportbehov i dette tilfelle, og at det i vurderingen er tillagt vekt på at behov for eventuell persontransport kan løses i sammenheng med tillatelse til kjøring til praktisk nytteformål.

Saksdokumenter (følger saken)

Vedlegg

- 1 Søknad om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark med tilhørende forskrift - Forollhogna.pdf**

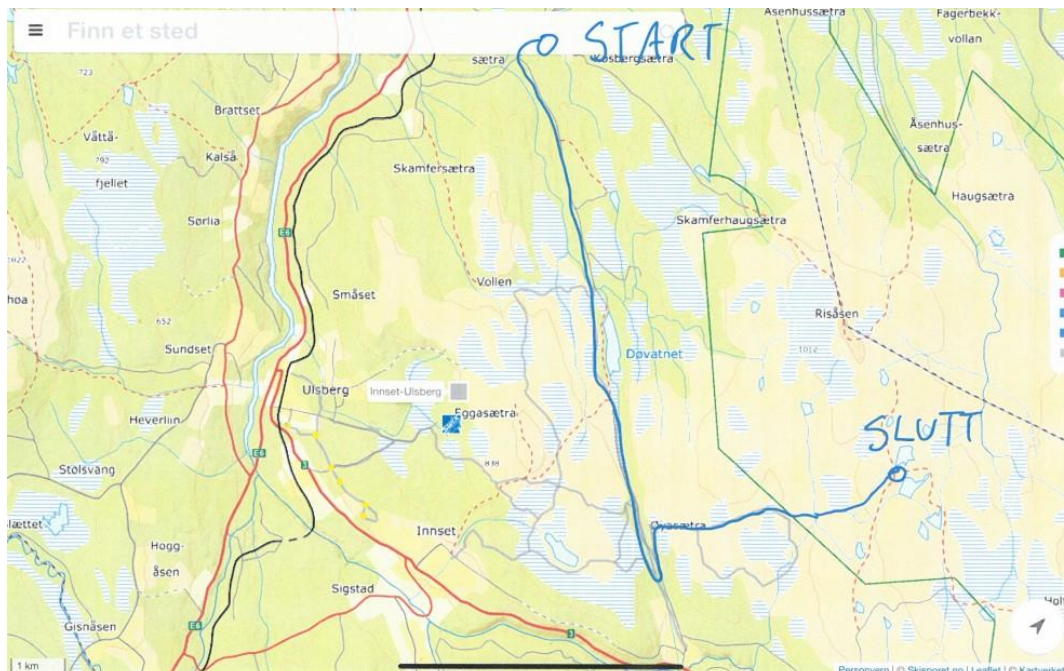
Søknad med vedlagt legeerklæring er unntatt offentlighet (U.off: offl. § 13, jf. fvl. §13) og gjøres tilgjengelig i møte.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Forollhogna mottok oversendelse av søknad, datert 27.11.22 fra Rennebu kommune den 20.12.22, om bruk av snøscooter for transportbehov til gnr/bnr 250/1, hytte ved Nordre Langtjønnå i Forollhogna nasjonalpark.

Søknaden

Vegard Skamfer og Tone Eithun søker om bruk av snøscooter for frakt av ved og materiale til egen hytte i Rennebu kommune. Det søkes om 5 turer årlig i perioden 01.12-15.04 for årene 2023-2027. Bakgrunnen for at det søkes om 5 turer er begrunnet med persontransportbehov jf. vedlagt legeerklæring (unntatt offentlighet).

Andre saksopplysninger

Ved behandling av tidligere søknader i forbindelse med motorisert transport til Langtjønnhytta gjøres det oppmerksom på at Rennebu Øst beitelag har etter søknad i 2021 tillatelse til nødvendig transport t.o.m 2024 til Langtjønnhytta som gjeterbu i forbindelse med saltsteinkjøring og vedlikehold av sanketrøa like ved. Det gjøres oppmerksom på at Langtjønnhytta inngår i et sameie mellom to parter, der Kim Maurits Botnan, Innset, eier andre halvdel av hytta (DV-2021, ref: 2021/4152). Ved behandling av DV-2021, ref: 2021/4152 ble eiere av hytta bedt om å avklare videre transportbehov for kommende år.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven (NML)

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- Å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- Å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme
- Å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

Tillatelse til transport av ved og utstyr til buer i fjellet er hjemlet i verneforskriften for Forollhogna nasjonalpark, § 3, pkt. 5.3 bokstav a). I forvaltningsplanen for nasjonalparken, kap. 4.4.2 beskrives det at mest mulig av nødvendig transport av ved, utstyr, materialer o.l. til setrer, hytter og buer i fjellet helst skal skje med snøscooter på *godt snødekt* mark vinterstid av hensyn til terrengslitasje. Videre er det gjort en avklaring om at det kan gis flerårige tillatelser til formålet når det kan transporten er i et rimelig omfang. Behandlinger av søknader som gjelder transportbehov av ved og utstyr mv. til setrer, buer og hytter på vinterføre kan behandles administrativt jf. delegeringsreglementet av 15.06.2020.

Siden søknaden også inneholder søknad om persontransport, er dette forhold som ikke er hjemlet i verneforskriften. Søknad om motorisert ferdsel til dette formålet må derfor vurderes etter Naturmangfoldlovens § 48. På bakgrunn av dette legges søknaden frem for Arbeidsutvalget for Forollhogna.

Naturmangfoldloven (NML)

NML § 48 er den generelle dispensasjonsbestemmelse hvor det at «forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom *det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig». Videre heter det i § 48, 3. ledd at «søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette».

Begge punktene i første ledd må være oppfylt for å kunne gi dispensasjon. Dersom dispensasjon gis skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningen som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette. Herunder må også *presedensvirkningen* av tillatelsen vurderes. Det er viktig å merke seg at dispensasjonsregelen i NML § 48 ikke kan brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, og det skal gjøres en vurdering av eventuelle presedensvirkninger.

En dispensasjon fra vernebestemmelser krever at dispensasjonen også vurderes etter de miljørettslige prinsippene i NML §§ 8 – 12. Av rundskrivet «forvaltning av verneforskrifter» fra Miljødirektoratet går det frem at det bare kan dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha ubetydelig eller begrenset virkning for verneverdiene. Dette gjelder i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene. I rundskrivet står det videre at tiltaket eller aktiviteten vil være i strid med verneformålet dersom en tillatelse vurderes å ha en negativ påvirkning på verneformålet samlet sett. Videre heter det at i vurderingen om en tillatelse bør gis, skal eventuelle presedensvirkninger av en tillatelse vurderes. Presedensvirkning kan være relevant både når det gjelder tilsvarende søknader innenfor samme verneområde, men også generelt i forhold til andre verneområder.

Myndighet

Saken behandles av arbeidsutvalget (AU) for nasjonalparkstyret i tråd med delegeringsreglementet av 15.06.2020, kap. 4.4.1 «*AU kan avslå søknader etter verneforskriftenes bestemmelser når utfallet av søknaden er gitt ut fra verneforskrift, forvaltningsplan og tidligere behandlinger og drøftinger i styret.*»

Dersom AU ikke avslår søknaden eller vedtaket ikke blir enstemmig, skal saken behandles av nasjonalparkstyret.

Vurderinger

§ 8 – kunnskapsgrunnlaget

Langtjønnhytta er plassert sentralt i helårsområde, samt kalvings og oppvekstområde for villrein. Langtjønnhytta benyttes også som gjeterbu av Rennebu Øst beitelag i forbindelse med saltsteinkjøring og vedlikehold av sanketrøa like ved.

Det er et overordnet mål å holde omfanget av motorisert ferdsel i nasjonalparken på et minimum og begrense ferdsel til det strengt nødvendige med hensyn til verneverdiene. Derfor er motorisert ferdsel i nasjonalparken som utgangspunkt forbudt jf. verneforskriftens § 3, punkt 5.1: «*Motorisert ferdsel til lands og til vanns, herunder bruk av luftfartøy lavere enn 300 meter er forbudt.*»

Det er ønskelig at mest mulig av nødvendig transport av ved, utstyr, materialer til vedlikehold etc. til setre, hytter og buer skjer med snøscooter på godt snødekt mark vinterstid der hvor det ikke er sommerveg. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommende overfor søknader om slik transport som har et rimelig omfang, der det foreligger en forvaltningspraksis på at det kan gis inntil 3 turer pr. vinter til seter, bu eller hytte for å dekke det grunnleggende behovet. Kunnskapsgrunnet anses tilstrekkelig for å behandle søknaden.

§ 9 - Føre-var-prinsippet og §10 - Økosystemtilnærming og samlet belastning

Hytta ved Nordre Langtjønn disponeres av to halvdeler og sammenliknet med tilsvarende dispensasjoner om nyttekjøring i nasjonalparken er forvalter innstilt på at det kan tillates inntil 3 turer pr. år for å dekke transportbehovet til praktiske nytteformål til hytta. Nødvendig nyttetransport vurderes begrenset til pr. husvære og tar ikke hensyn til antall brukere eller eiere av husvære i nasjonalparken. Eier av andre halvdel av hytta settes derfor i kopi, der dispensasjonen bør kunne samordnes.

Det foreligger legeerklæring som dokumenterer helsesituasjon som grunnlag for søknad om inntil 5 turer årlig og forvalter har forståelse for situasjonen. Det er gjennom tidligere forvaltningspraksis gitt avslag på søknad om motorisert ferdsel på barmark for persontransport med nedsatt funksjonsevne (AU 8/2021). Nasjonalparkforvalter vurderer en behandling etter § 48 til omsøkt formål som ugunstig som følge av presedensvirkninger. Tillatelse til motorisert ferdsel for persontransportbehov håndheves strengt og vil ikke bli gitt til formål for opphold, opplevelse- og rekreasjon eller bekvemmelighetsårsaker i nasjonalparken. Det er allikevel hensiktsmessig å vurdere persontransport i kombinasjon med nyttetransport der søkere har direkte tilknytning til hytta og området. Det må derfor vurderes om dokumentert helsetilstand anses som særskilt behov som kan gi grunnlag for flere turer utover de turene forvaltningsmyndigheten anser som forvaltningspraksis. I denne sammenheng vurderes det om flere turer kan innvilges dersom dokumentert helsesituasjon krever behov for tilretteleggingsutstyr som nyttetransport. Dette fremkommer ikke av søknaden.

Med bakgrunn i at motorisert ferdsel skal begrenses til det strengt nødvendige er konklusjon i vurderingen at det gis avslag på dispensasjoner som særskilt omhandler persontransportbehov etter naturmangfoldlovens § 48. For forvaltningen er prinsippet om likebehandling viktig å følge, og dermed vil en dispensasjon her skape presedensvirkninger for både Forollhogna nasjonalpark og verneområder med tilsvarende bestemmelser. I vurderingen er tillagt vekt på at behov for eventuell

persontransport kan løses i kombinasjon med tillatelse til kjøring til praktisk nytteformål, der 3 turer vurderes tilstrekkelig til å dekke behovet.

Det presiseres at hytta ligger sentralt i villreinens leveområder i Forollhogna, og motorferdsel er ansett til å være en forstyrrelsesfaktor. Dersom det oppholder seg villrein i området, skal dette hensyntas med at transporten stoppes og avventes slik at villreinene ikke blir unødig forstyrret. Med hensyn til kalvingstida kan ikke tillatelse etter 15.04 det enkelte år påregnes gitt.

§ 11 - Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver og § 12 - Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Det vurderes at omsøkt trasè i vedlagt kart er hensiktsmessige rute innenfor nasjonalparken (ca. 1,9 km). Det settes vilkår om at omsøkt rute skal benyttes for transporten. Dersom det oppstår skade som følge av kjøringen skal disse rettes av tiltakshaver. Dersom det oppholder seg villrein i området, må transporten stoppes og avventes slik at villreinene ikke blir unødig forstyrret.

Samlet vurdering

Det er ønskelig at mest mulig av nødvendig transport av ved utstyr, materialer til vedlikehold etc. til setre, hytter og buer skjer med snøscooter som nyttekjøretøy på godt snødekt mark vinterstid, da det ikke eksisterer sommerveg. Forvaltningsmyndigheten er innstilt på å være imøtekommende ovenfor søknader om slik transport som har et rimelig omfang, der det foreligger en forvaltningspraksis på at det kan gis inntil 3 turer for å dekke dette behovet.

Søknad om motorisert ferdsel til persontransportbehov er vurdert etter dispensasjonshjemmelen i naturmangfoldlovens § 48. Med bakgrunn i at motorisert ferdsel skal begrenses til det strengt nødvendige vurderes det at det ikke gis dispensasjoner til persontransportbehov, og at det i vurderingen er tillagt vekt på at behov for eventuell persontransport kan løses i sammenheng med tillatelse til kjøring til praktisk nytteformål.

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2023/682

Saksbehandler: Sara Kristiane Eide

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for nasjonalparkstyret Forollhogna	3/2023	31.01.2023

Forollhogna nasjonalpark - uttalelse på løypetrasé gjennom villreinområde i randsonen til nasjonalparken - Rennebu kommune

Forvalters forslag til uttalelse:

Nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget fraråder Rennebu kommune å godkjenne oppkjøring av ny skiløype inntil nasjonalparkgrensen av hensynet til både naturmiljøet generelt og villreinen spesielt, jf. vurderingene i saken.

Uttalelsen er hjemlet i naturmangfoldlovens § 49.

Saksdokumenter (følger saken)

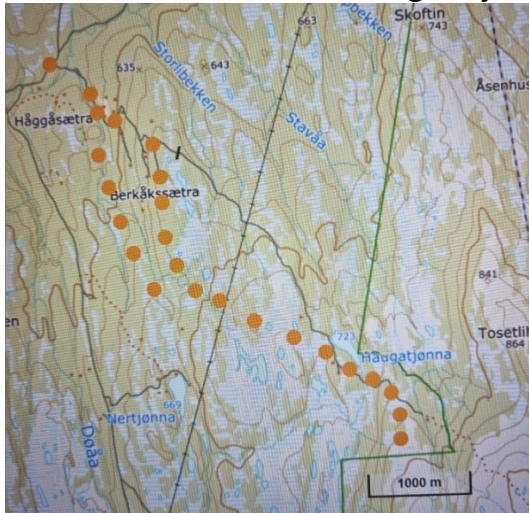
Vedlegg

- 1 Oversendelse av sak til uttalelse - Søknad om dispensasjon motorferdsel for årene 2022-2027 i Rennebu.pdf**
- 2 Søknad om løypekjøring.pdf**

Saksopplysninger

Bakgrunn

Viser til henvendelse fra Rennebu kommune av 12.01.2023 om oppkjøring av løypetrasé fra Heggåsætra til nasjonalparkgrensen ved Haugatjønnna (kart 1). Tiltaket er i privat regi av Vidar Engel, Geir Gunnes og Endre Kosberg. Kommunen ønsker uttalelse på søknaden fra Villreinnemda og Nasjonalparkstyret for Forollhogna.

Kart 1: Kart over løypetrasé.

Andre saksopplysninger

Nasjonalparkstyret har som praksis å sende henvendelser om utplassering av trimposter til uttalelse hos Forollhogna villreinutvalg, og det samme er også gjort i denne saken. Utvalget har ingen innvendinger til løypetraséen, annet enn at tillatelsen ikke bør gjelde lenger enn til 15. april med tanke på villreinkalving.

Utdrag fra e-post:

Vi har ingen merknader til at det kjøres skiløyper i dette området, ut over at tillatelsen ikke bør gjelde lenger enn til 15. april pga villreinkalving.

Hjemmelsgrunnlag

Verneformål

Formålet med opprettelsen av Forollhogna nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- å bevare i naturlig tilstand landskapsformer og det biologiske mangfoldet med en variert vegetasjon med stort innslag av kravfulle plantearter og et rikt dyreliv med en høyproduktiv villreinstamme,
- å verne om kulturminner og kulturlandskapsinnslag.

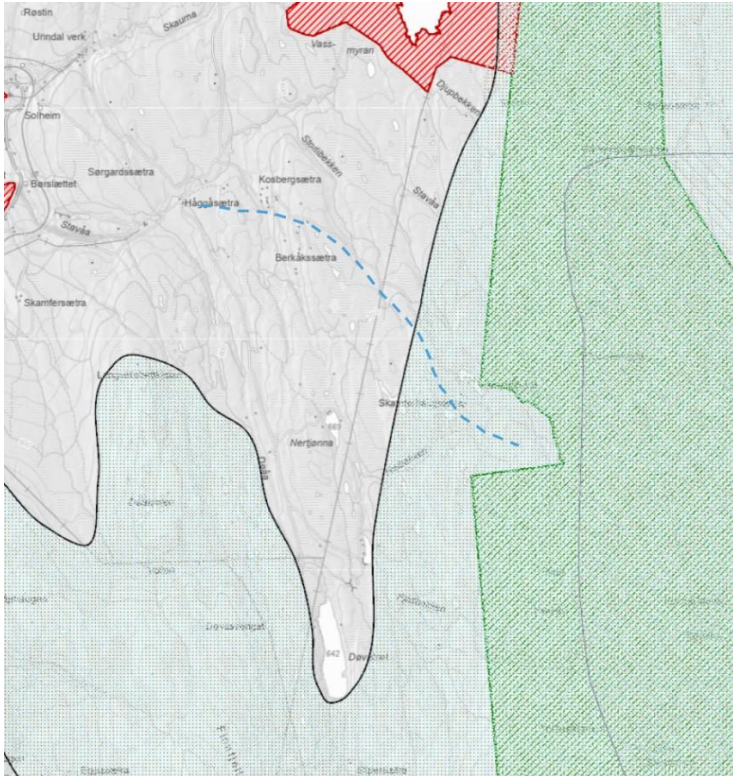
Verneforskrift

Nasjonalparkstyret har myndighet etter verneforskrift for Forollhogna nasjonalpark. Nasjonalparkstyret kan også uttale seg om tiltak og inngrep utenfor nasjonalparkens grenser som kan virke inn på verneverdiene, jf. Naturmangfoldlovens (NML) § 49 hvor det heter: «*virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6.*»

Vurderinger

Kunnskapsgrunnlaget er hentet fra henvendelse fra Rennebu kommune av 12.01.23, søk i sensitive artskart, GisLink, NINA-rapport om villrein i Forollhogna, forvaltningsplan og etablert forvaltningspraksis, NML § 8.

Etter dagens kunnskap vet vi at jevn ferdsel over tid gir utfordringer for villrein og annet dyre- og fugleliv, og trafikk opp mot nasjonalparkens grenser bør begrenses. Da spesielt i områder som er sensitive for villreinen. En oppkjørt løypetrasé for skigående vil gjøre villreinområdene innenfor nasjonalparken lettere tilgjengelig for ferdsel, samt at løypetraséen vil føre med seg en jevn flyt av mennesker på ski. Den innerste strekningen av skiløypetraseen som det her søkes om, ligger innenfor villreinens leveområder, jf. kartskisse vist under.

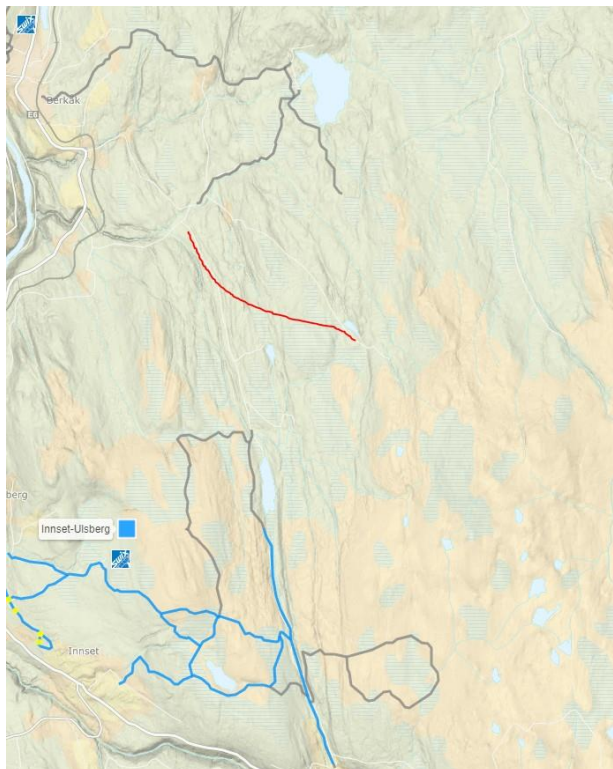
Kart 2. Kartutsnitt som viser villreinens leveområder i lysegrønt, nasjonalparken i mørkegrønt, og løypetrasé i blått.

Fra forvaltningsplanen og besøksstrategien for Forollhogna nasjonalpark er det ikke et ønske om å kanalisere ferdsel inn mot nasjonalparkgrensen og leveområdene for villrein. Store deler av omsøkt løypetrasé ligger innenfor leveområde for villrein, da dette utgjør deler av barmarksbeiteområde for populasjonen. Enden av traséen ligger også i grenseland til kalvingsområde for villrein, jf. GisLink.

Omsøkte tiltak vil kunne gi lettere tilgang til områdene innenfor nasjonalparken, som særlig på vinterstid, er et sårbart høvfjellsområde. Sen vinter og tidlig vår er en sensitiv periode for både fugle- og dyrelivet. Områdene i nasjonalparken er viktige leveområder for villreinen og vårvinteren er kalvingstid. Det er også et ønske om at fjellreven skal etablere seg på nytt i Forollhogna-traktene. Det er derfor viktig å unngå ferdsel langs hele randsonen til nasjonalparken, og la noen korridorer stå åpne.

Den samlede belastningen i høyfjellsområdene er bare delvis kjent. Vi kan observere at dagens klimaendringer skaper endringer i høyfjellsøkosystemer, som skaper utfordringer for artsmangfoldet, NML «føre-var-prinsippet» § 9. Da mange av faktorene som bidrar til utfordringer for biodiversiteten i fjellheimen ikke kan styres like lett, er kanalisering av ferdsel en faktor vi kan styre.

Det er ikke oppgitt noe formål med løypetraséen, men vi går ut i fra at den er for allmennheten. I dag har kommunen allerede flere opptråkkete skiløyper inn mot nasjonalparkgrensen, en nord for omsøkte trasé og en i sør, jf. skisporet.no (kart 3). Plassering av løypetraséen ansees derfor ikke å være av nødvendig for tilrettelegging for allmenn friluftsliv, da det allerede er et godt tilbud i nærliggende områder, NML § 10.

Kart 3: Oversikt over omsøkte løypetrasé (rød) og eksisterende løypetraséer.

Med bakgrunn i disse vurderingene vil nasjonalparkstyret for Forollhogna ved arbeidsutvalget fraråder Rennebu kommune om å godkjenne nye skiløyper innenfor villreinens leveområder og inntil grensen for Forollhogna nasjonalpark.

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG RØROS NASJONALPARKKNUTEPUNKT
Postboks 4710 Torgarden

7468 TRONDHEIM

Deres ref:
Eli Grete Nisja/
Tom Hjemseteren

Vår ref
2022/1609

Saksbehandler
Evy-Ann Ulfnes

Dato
12.01.2023

Oversendelse av sak til uttalelse - Søknad om dispensasjon motorferdsel for årene 2022-2027 i Rennebu

Rennebu kommune ønsker uttalelse til søknad om løypekjøring i området Berkåksætrene og til Forollhogna Nasjonalpark.

Det er tre privatpersoner som søker om tillatelse til løypekjøring, søknad og trasè er vedlagt.

På skisporet.no så vises det at det allerede er en del skiløyper i nærmiljøet.

Deler av traseen ligger innenfor leveområdet for villrein, det er derfor en spesiell aktsomhetsplikt rundt og i disse områdene med hensyn på villrein. Hvilken påvirkning vil ei ny skiløype påføre villrein i dette området?

Siden løypetraseen går i leveområdet for villrein og helt inn til grensa for Forollhogna Nasjonalpark ønsker vi uttalelse fra Villreinnemda for Forollhogna og Forollhogna Nasjonalparkstyret.

Med vennlig hilsen
Rennebu kommune

Evy-Ann Ulfnes
Avdelingsleder landbruk, skog og miljø
904 14 200
evy-ann.ulfnes@rennebu.kommune.no

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

- 1 Søknad om løypekjøring
- 2 Løypekart

Søknad om løypekjøring

Søker med dette om å få tillatelse til løypekjøring i området Berkåksætrene og til Nasjonalparkgrensa. Legger ved et kart over det aktuelle området. Søkere er:

Vidar Engen, Geir Gunnes og Endre Kosberg

Mvh

Endre Kosberg